

Holânda üzerine tanınan tiraj hakkının kullanılma şeklini tâyin için mektup teatisi suretiyle yapılan Anlaşmanın onanması hakkında Kanun tasarısı ve Ticaret Komisyonu raporu (1/578)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71-1366, 6-2284

16 . VI . 1949

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Holânda üzerine tanınan tiraj hakkının kullanılma şeklini tâyin için Ankara'da Holânda Elçiliği ile mektup teatisi suretiyle yapılan anlaşmanın onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 30 . V . 1949 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçe ve ilişkileriyle birlikte sunulmuştur.

Anlaşmanın, 5217 sayılı Kanunla süresi uzatılan 4582 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanarak Bakanlar Kurulunun 30 . V . 1949 tarihli ve 3/9377 sayılı kararıyle onanmış olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
Ş. Günaltay

GEREKÇE

16 Ekim 1948 tarihinde Paris'te bağtlanan ve 25 Mart 1949 tarih ve 5358 sayılı Kanunla Büyük Millet Meclisince onanmış bulunan Avrupa Memleketleri arasında Takas ve Ödeme Anlaşması gereğince Türkiye lehine Holânda üzerine 800 000 dolârlık bir tiraj hakkı tanınmıştı. Bahis konusu tiraj hakkından ne yolda faydalanılacağı hususunda yetkili Holânda makamlarıyla yapılan görüşmeler neticesinde, Holânda Bankasının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına 800 000 dolâr karşılığı tutarında bir hesap açmasına ve bu meblâğın gerek mal bedelleri gerek hizmet ücretlerine tahsisi hususunda Hükümetimizin serbest kalmasına karar verilmiş ve keyfiyet 5 Nisan 1949 tarihinde Ankara'daki Holânda Elçiliği ile Dışişleri Bakanlığı arasında teati edilen Mektuplarla karşılıklı olarak teyit edilmiştir.

Bahis konusu Anlaşma hükümleri menfaatlerimize uygun olduğundan Büyük Millet Meclisinin onanmasına sunulmuştur.

Ticaret Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Ticaret Komisyonu

Esas No. 1/578

Karar No. 39

27 . XII . 1949

Yüksek Başkanlığa

Holânda üzerine tanınan traj hakkının kullanılma şeklini tâyin için Ankara'da Holânda Elçiliği ile mektup teatisi suretiyle yapılan anlaşmanın onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 30 . V . 1949 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarısı Dışişleri, Ticaret ve Ekonomi Bakanlıkları mümessillerinin huzurlarıyla incelendi:

Holânda Bankasının Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasına 800 000 dolâr karşılığı tutarında bir hesap açması ve bu meblâğın gerek mal bedellerine ve gerek hizmet ücretlerine tahsisi yolunda varılan anlaşma Komisyonumuzca memleket menfaatlerine uygun görülmüş ve mektup teatisi suretiyle varılan anlaşmanın kabulüne karar verilmiştir.

Kamutaya gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Ticaret Komisyonu Başkanı

Ankara

A. Çubukcu

Kâtip

Niğde

H. Ulusoy

İmzada bulunamadı

Kars

A. Sürmen

İmzada bulunamadı

Kırklareli

Ş. Ödül

Niğde

V. Sarıdal

İmzada bulunamadı

Sözcü

Gaziantep

C. Alevli

Kars

F. Aktaş

Kayseri

H. Ürkün

Muş

H. Dayı

Van

M. Koçak

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Holânda üzerine tanınan traj hakkının kullanılma şeklini tâyin için Ankara'da Holânda Elçiliği ile mektup teatisi suretiyle yapılan anlaşmanın onanması hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — 16 Ekim 1948 tarihli Avrupa memleketleri arasında Takas ve Ödeme Anlaşması gereğince Türkiye lehine Holânda üzerine tanınan 800 000 Dolârlık tiraj hakkının istimal tarzını tanzim maksadiyle, 5 Nisan 1949 tarihinde Ankara'da Holânda Elçiliği ile mektup teatisi suretiyle yapılan Anlaşma kabul edilmiş ve onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan

Ş. Günaltay

Devlet Bakanı

Başbakan Yardımcısı

N. Erim

Devlet Bakanı

N. E. Sumer

Millî Savunma Bakanı

H. Çakır

Dışişleri Bakanı

N. Sadak

Millî Eğitim Bakanı

T. Banguoğlu

Ekonomi ve Ticaret Bakanı

C. S. Barlas

G. ve Tekel Bakanı

Dr. Ş. F. Bürge

Ulaştırma Bakanı

Dr. Kemal Satır

İşletmeler Bakanı

Münir Birsel

Adalet Bakanı

Fuad Sürmen

İçişleri Bakanı

E. Erişirgil

Maliye Bakanı

İ. R. Aksal

Bayındırlık Bakanı

Ş. Adalan

Sa. ve So. Y. Bakanı

Dr. K. Bayizit

Tarım Bakanı

Caavid Oral

Çalışma Bakanı

Reşat Ş. Siner

Holanda Elçiliği

Ankara, 5 Nisan 1949

Bay Bakan,

16 Ekim 1948 tarihinde Paris'te bağtlanan Avrupa memleketleri arasında Ödeme ve Takas Anlaşması çerçevesi içinde Türkiye lehine Holânda üzerinde tanınan 800 000 A. B. D. Dolârlık tıraj haklarının derhal kullanılabilmesi imkânını Türkiye Cumhuriyetine sağlamak maksadiyle, gerek servislerin gerek Holânda'da yürürlükte bulunan umumi rejime uygun olarak Türkiye'ye ihraç olunacak emtianın ödenmesine ait Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının ödeme emirlerini karşılamak üzere 800 000 A. B. D. Dolârı mukabili haddine kadar karşılık temini için gerekli florin mebalığı, Kıraliyet Hükümetinin bugünden itibaren « Nederlandsche Bank » vasıtasıyla, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin ajamı sıfatiyle hareket eden, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının emrine vazedeceğini Ekselânsınıza bildirmekle şeref kazanırım.

Yukarda sözü geçen ödemeler için Nederlandsche Bank tarafından Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası namına faiz getirmez bir hesap açılacaktır.

İşbu hal şeklinin uygulanmasının yukarda anılan Paris Anlaşmasında derpiş edilen şart ve kayıtlara bağı olacağı derkârdır.

Nederlansche Bank ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbu hal şeklinin uygulanması için gerekli teknik hususları beraberce tesbit edeceklerdir.

Türkiye Hükümeti yukardaki hükümleri kabul eylediği takdirde, işbu notanın ve Ekselânsınızın cevabının iki Hükümet arasında bağtlanan ve derhal yürürlüğe giren bir anlaşma addedilmesini teklif ile şeref kazanırım.

Derin saygılarımı kabul buyurunuz, Bay Bakan.

Ekselâns

Türkiye Cumhuriyeti

Dışişleri Bakanı

Ankara

Holânda Elçisi

W. Daniels

Türkiye Cumhuriyeti
Dışişleri Bakanlığı

Ankara, 5 Nisan 1949

Bay Elçi,

Mefadı aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektuplarımı aldığımı Ekselânsınıza bildirmekle şeref kazanırım.

«16 Ekim 1948 tarihinde Paris'te bağtlanan Avrupa memleketleri arasında Ödeme ve Takas Anlaşması çerçevesi içinde Türkiye lehine Holânda üzerinde tanınan 800 000 A. B. D. Dolârlık tiraj haklarının derhal kullanılabilmesi imkânını Türkiye Cumhuriyetine sağlamak maksadiyle, gerek servislerin gerek Holânda'da yürürlükte bulunan umumi rejime uygun olarak Türkiye'ye ihraç olunacak emtianın ödenmesine ait Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının ödeme emirlerini karşılamak üzere 800 000 A. B. D. Dolârı mukabili haddine kadar karşılık temini için gerekli florin mebalği, Kıraliyet Hükümetinin bugünden itibaren «Nederlandsche Bank» vasıtasıyla, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin ajanı sıfatiyle hareket eden, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının emrine vaz'edeceğini Ekselânsınıza bildirmekle şeref kazanırım.

Yukarda sözü geçen ödemeler için Nederlandsche Bank tarafından Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası namına faiz getirmez bir hesap açılacaktır.

İşbu hal şeklinin uygulanmasının yukarda anılan Paris Anlaşmasında derpiş elilen şart ve kayıtlara bağlı olacağı derkârdır.

Nederlandsche Bank ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbu hal şeklinin uygulanması için gerekli teknik hususları beraberce tesbit edeceklerdir.

Türkiye Hükümeti yukardaki hükümleri kabul eylediği takdirde, işbu notanın ve Ekselânsınızın cevabının iki Hükümet arasında bağtlanan ve derhal yürürlüğe giren bir Anlaşma addedilmesini teklif ile şeref kazanırım.»

Yukardaki hususlar hakkında Türkiye Hükümetinin mutabık bulunduğunu bildirmekle şeref kazanırım.

Derin saygılarımı kabul buyurunuz Bay Elçi.

Ekselâns

Bay W. A. A. M. Daniels
Holânda Elçisi
Ankara

Fuad Carım